

ACC. N:R. 4313

Landskap:

Skåne

Härad:

Bromsberg

Socken:

Glumslöv

By: *Glumslöv*

Uppteckningsår:

1934

Upptecknat av:

Wengberg

Adress:

Skåne

Berättat av:

Skåne

Född år

1879

i *Glumslöv*

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Uppteckningen rör

Glumslövs by.

Byorganisationen i

4313

1
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Om befräktandena kunde man så-
gemast berätta att man har ålder-
mansinstitutioner här, att arbetet
går utbring på åkarna efter num-
merordning, att arbetet sker i
mans manad och att ålders-
mans uppdrag manna består en-
dast af utbringning af mästert-
ning.

ACC. N:R. 4313

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Småne Upptecknat av: Bengt Samuelson
Härad: Nöbbeleberg Adress: Andel
Socken: Horsjö Berättat av: x
BY: Marps Född år 1934
Uppteckningsår: 1934

Uppteckningen rör Byggnadsritningen i Marps by.
+ F. Länsmannens Känslor, som bys i
byen i 77 år. Sid. 1-2.
Sid. 3. Uppgjett om bys namn 1764.

Äldermannen har man ännu kunnat
finna gå från gård till gård, och
bytt af äldermannen eller numera den
1 januari vid en vanlig månad års öppnande.

Tills på 1880-90 talen var älder-
männen med vid rådgörare, något som
därefter någ gränsgemensamer.

Någon allmänning hade byn inte.
Sammanträdning verkställdes genom
att äldermannen utnämnde byröder,
som gick från gård till gård.

Äldermann är numera samma-
ma som svärfogde, och innehafva-
ren af ämbetet har att ombesörja
all svärstämning, plöjning o. s. v.

Nu äldermannen för år 1934
Edvin Larsson förvaras endast några

4313

Jå handlingar från mycket sen tid
och annan insesce.

Torsarpes by är numera i lag
med Torsarp. Det är de st. gårdar
i Torsarp

3

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2

4313

En berättelse i länets landmätarverk-
 No från 1764 står bl. a. - "I anledning
 härnäst blef den samlingens räknen med
 Reger. Räknet gifvit" — — —

4
 LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

3

ACC. N:R. 4313

Landskap: Skåne

Härad: Brämneryd

Socken: Herstads

BY: Skarv

Uppteckningsår: 1934

Upptecknat av: Bengt Sjöström

Adress: Nant

Berättat av: _____

Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Uppteckningen rör

Byorganisationen i Skarv.

I byn som består af sex gårdar finnes
äldermanens tilltids från c:a femtio år
sedan. Nu bor i denna by en-
dast relativt nyinflyttade brö-
der och några vidare nyflyt-
ningar så icke att på.

I en handling i hertogs landbeskriv-
ningar från år 1705 nämnes byn.

ACC. N:R. 4313

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Måne

Upptecknat av: Peter Bergström

Härad: Kämmårg

Adress: Wend

Socken: Herslöf

Berättat av: X

BY: Herslöf

Född år 1934 i

Uppteckningen rör Byrganisationskassen i Hers-
löfs by.

+ Häradshövdingen Nils Persson, 80 år gmd.
Byråden Anders Persson, 65 år, född i byn.
Kommundordf. Håkansson, född i byn.
Sid. 1-2.

Sid. 3 Uppgifter från 1763 och 1783 om
byn och värdagårdarna.

När slutade upp med att ha äldre-
man för omkring fem år sedan
älderman byttes vid Nyårsdagsid och
något gäde omkring efter nio-
månadsslag på alla i byn, som
ägde i något salt jord. Någon
ersättning för äldremansejendoms för-
rebror icke.

En uttänning och ett grustag, som
var gemensamma för hela bysa-
get, är bevarade.

Sammankommandet verkställdes ge-
nom byrader, som utförades af
äldersmannen och sådes på gärd
till gärd.

En plånkåda har funnits. Den
var försedd med fjärrer och hade

4313

en längd af c:a 50 cm, bredd c:a 40
cm och höjd c:a 25 cm. dåden
som var målad i en färg var
färsedd med lår.

7

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2

4313

En handling i Lunds universitets-
bibliotek från år 1763 om bl. a. "En plan
till lagre och vägränare som är nö-
dig af lifwa mæd och mer till an-
slagen.

En annan handling från 1783 omfattar
som för vägränare "som vä-
dan Byens väske väng för oped och
vägrande".

8
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3

ACC. N:R. 4313

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap:

Småne

Upptecknat av:

Per W. W. W. W.

Härad:

Bohuslän

Adress:

Socken:

Korsnäs

Berättat av:

x

BY:

Killeshög

Uppteckningsår:

1934

Född år

i

Uppteckningen rör

x Sid

*1 Byggnaden i Killeshögs by.
Meddelanden af Nils tenarsson, som
bott i byns rektor 1865, m. fl.
" 1 Samlingar i bys läsa.
" 2 Byggnaden.
" 3-10 " Killeshögs Byggnadens Rättning "
(1849) 1851 — 1862 (1871).
" 11 Byggnaden från år 1932.*

Åldersmannarörandet sker numera der
1 maj. Sysslan går omkring på åsar och
även åker och ådringar, efter hem-
mannens nummerordning. Någon ersät-
ning för vitt arbete har åldersman-
nen aldrig haft.

Från i världen finns det en
vingspannare.

Gibet her aggressive ~~individer~~
har en helt modern prägel.

En bysner var fæmms. Nume-
ra såvel ideressenen og en order
en samling, der denne order bepræd-
tes omkring af gård efter gård.

I beg to take an sincere most
thankful of relation rest assured.

4313

Killeshögs bryn länna är af björk med
poterade smidre. Den är relativt ny
och har enligt uppgifter varit en
äldre med färbek. Den nuvarande
lännan, som prägar ålderdomen, är
prädd med färbek och lår, hvar
åtskild och brytt fäst med
nådnålar. I lännan finns en länna
af fur.

Längd 48.5 cm; bredd 28.5 cm; höjd 18.5 cm.

10

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2

4313

"Hilleshögs Baps Gnase Räkning" inne-
håller äldersmannens - eller Pyrrhusstra-
perens 1851 - 1862.

Inkomsterna uppräas främst af
konstasda inbetalningar från gran-
narna till äldersmannen, böter för
sen ankomst till samling 12 skil-
ling, senare gång, böter för uteläp-
pande från samling 24 skilling o. s. v.

Bland utgifterna märkas -
bror- och kyrkostycke, reseutspen-
ningar, hälsostyckespensningar, hel-
gondryck, kringredspensningar, till
till försädersgjörare och fjärdings-
man, till bälgrampare, smida, fattig-
halsa, stamböcker, vaccinationssaf-
gifter, bro- och kringstadsreparationer, till

Prämonier vid smärghjörning, till
ringning vid prins Gustaf död och
dårigens "och befall till miljöerna"
(4 dnr. 32 nr. 1858 $\frac{1}{6}$), och "Befall
för lagning af Byggs län" (6 nr. 1861 $\frac{1}{6}$).

Enligt räkenskapsboken Byggs
åldersman:

1851	24 april	1857	—
1852	24 oktober	1858	10 dec.
1853	—	1859	4 nov.
1854	29 april	1860	30 okt.
1855	29 oktober	1861	29 okt.
1856	27 oktober	1862	27 okt.

En lista i slutet af boken uppräp-
per en lista på åldersmän från
1849 till 1869 med andra data:

Ordningssammanställningen i Hillebergs
By råkades i nedanstående dagar

1849 April 26 morgens äldermannsbefattningen
af Hr. Jöns Nilsson i N° 1 $\frac{3}{8}$ ml.

1849 Novbr 21 darr af Hr. Jöns Persson i N° 2 $\frac{5}{36}$ ml.

1850 Sept. 13 " " " Ola Persson i N° 2
 $\frac{5}{36}$ ml.

1850 Novbr 27 darr af Hr. Per Nilsson i
N° 2 $\frac{7}{2}$ ml.

1851 April 24 darr af Kassören Peter-
son N° 2 $\frac{3}{8}$ ml.

1852 Octob. 24 morgens darr af Kassören
Sabelström N° 3 $\frac{3}{4}$ ml.

1853 Octob. 24 darr af Herr Ewing }

1854 Octob. 24 " " " }

4313

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6

- 1855 Okt. 24 dir af Nils Andersson
N° 4 $\frac{1}{4}$ mk.
- 1856 Okt. 24 dir af Johannes Nilsson
N° 4 $\frac{1}{2}$ mk.
- 1858 Dec. 24 dir af Lars Nilsson
N° 4 $\frac{1}{4}$ mk.
- 1859 Okt. 24 dir af Ola Nilsson
N° 5 $\frac{3}{16}$ mk.
- 1860 Okt. 24 dir af Bengt Nilsson
Innre N° 5 $\frac{2}{6}$ mk.
- 1861 Okt. 24 dir af Jöns Bengtsson
N° 5 $\frac{9}{16}$ mk.
- 1862 Sept. 24 dir af Ludvig Persson
N° 627 $\frac{2}{3}$ mk.
- 1865 Maj 24 dir af Hermanne för
N° 8 $\frac{5}{12}$ mk.
- 1867 Sept. 24 dir skall Hans Persson

4313

1868 Jan. 24 tillräda för $\frac{1}{2}$ m. No 8
ditt skall förställs -
bepröva tillräda $\frac{1}{4}$ m.
1868 Jan. 24 ditt No 16 $\frac{3}{8}$
1869 Juli 24 ditt Ola dagerna för
5/16 m.
1871

15

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7

Två sidor i slutet af boken innehåller
uppgifter om fattigas försörjning från
den 24 oktober 1854 till den 24 april
1855; den 24 april 1855 till den 24
oktober 1855; den 24 oktober 1855
till den 24 april 1856 och från
den 24 april 1856 till den 24 ok-
tober 1856. Ett exemplar:

Från den 24 Oktober 1855 till den
24 april 1856 förses och underhålles,
enligt en påfäst öfrerskrifvelse
Fattigstyrelsens händelser af kassör P. P. P.
för 2 Hela och fyra min.
- No 7 Heltäckning - för 1.
Heltäckning - för 1.
Heltäckning - för 1.

Dito Polisar af No 1 & 16 - för $\frac{3}{4}$ del ^{3 min} del.
No 2 O. P. & J. R. P. h

$\frac{3}{8}$ dels msk.

N° 5 $\frac{9}{16}$ dels msk.

N° 3 & 10 $\frac{1}{2}$ msk.

N° 1 J^ons M. & N. S. $\frac{3}{16}$ msk.

N° 19 — $\frac{5}{18}$ msk.

Tre betala för

Ditt ämnen af Hildesborg för — Tre ditt

Så 9 msk.

Förjande hemmansägare betala till folkhögskolan
under hufvudet 15 sk. af hvarje $\frac{1}{8}$ msskal,
neml.

Hildesborg för $\frac{17}{48}$ dels msk. 5 R. 15 sk. rgt.

Hildesborg N° 8 $\frac{1}{2}$ msk. N° 1000 Personer

1: - 12: - betalt

Herr Ebeling för $\frac{1}{2}$ msk. 7: - 24: - betalt

4313

Andersson Perman för 78 m. 15. - 15. - 18. -
14. 18. 18. 18.

18

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

10

4313

19

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

~~X~~
11

Byrdder

Hilleshögs bygmästare Mattias Lönner -
med till redovisarie års
sammanskriftele hos mig. — 23/1

Hilleshög den 20/1 1932

Byrdder aggr i följande ordning
Johan Karlsson August Johansson
Emil Nilsson Peter Olsson
Nils Petersson Karl Olsson (Hilleshög)

ACC. N:R. 4313

Landskap: *Skåne*
Härad: *Båstad*
Socken: *Hörsting*
BY: *Trostarp*
Uppteckningsår: *1934*

Upptecknat av: *Per Gunnarsson*
Adress: *Rosend*
Berättat av: *Per Gunnarsson*
Född år *1853* i *Trostarp*

Uppteckningen rör *Reorganisationsplan i*
Trostarp by.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

När sagosmannen berättade att man hade äldreman till för 40 å 50 år sedan. Tänk det gick omkring på alla bönderna i byn efter nummerordning. Även flickor och äldre kvinnor följde bestida ämbetet som var helt vanligt.

En gemensam bystuga fanns tillika ett gemensamt kök och enstaka bystugor sålt bort.

Sammanträdning skedde därigenom att äldreman sände ut byrader.

Med äldreman följde en bylåda med handlingar i. Det var en enkel låda med skjutlock och utan låsordning. Den var inte full

4313

en bely m. lög. skänst av muncera
förstuvnen.

21

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. 4313

Landskap: Skåne
 Härad: Båstad
 Socken: Viarp
 BY: Viarp
 Uppteckningsår: 1934

Upptecknat av: Peng / Engström
 Adress: Viarp
 Berättat av: Peng Persson
 Född år c:a 1855 i Viarp

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Uppteckningen rör Byorganisationen i Vi-
arps by enligt Bengt Persson sid. 1-2.
Sid. 3 Byns läsa och handlingar.
 " 4-5 Storordning af år 1829.
 " 6-7 " " 1834
 " 8-14 Utskrift af handlingar från 1835-
1836 om äldermännens väsende.
(Originalet välbevaradt och mycket
värt)
 " 15 Utskrift af protokoll 1838 öfver be-
räkning af äldstämors och kvin.

Någon kunde äldermann i byn till
för undring för att sedan. Älder-
mannabytet skedde alltid den 1 no-
vember, och äldermannsbytet
gick som på bruderna efter mun-
nörddning. Det fanns by nummer
i byn. Något större bys för-
rekom inte i samband med äl-
dermannabytet. Sedan den uppgående
äldermannen bytet på kaffe och
gökar, gick alla bysmeder
till den tillräckande, som bestod
mat och många supar. En före-
kom aldrig, utan det var "vack-
lig" mat. En drack man som-
tid och rökte Viarpscigarer.
Tillverkade af tobak från rögren

gård i Viarp. Af hvedespelt var de
vanligste brøds- og fjerremiddelen.
Solpa.

Engen, som ågde i mængdet var
jord, var fri fra alt væn alder-
men.

Hidemannsopstaden som var raf-
lönad innewar mest sluttet endast
deltagande i vägröpa och i verk-
ställande af brodderöpa i byns alla
med eldstäder försedda hus.

Vägen gemensamt mark, vattning
etc. var inte förenat i manskinn.

Sammenholdning skedde för
därför, att rådgivningen drog
på byns främsta. Dessa främsta
är för länge sedan försvunna.

Byns lida härmst öfvermåns
mottorkid på broden Oskar Hans-
sons vick. Det är en rökad lida
af fur, försedd med fjädrar och
hållglas med två nycklar. I gaffar-
na finnas handling af järn. Botten
är fäst med järnspele från ridare
L. Hällen är rökade: E

Längd 72 cm; Bredd 39 cm; Höjd 26 cm.
I liden förvaras en del hand-
lingar utprägligen från 1800-ta-
let. Dessa handlingar befinna sig
i ett synnerligen miserabelt skick.

Kontrakt emållan alla Wijkers By Män-
ner at de ärt Bröda Jörrens
om skille Mållandet at de som
hafva varit som går i skutan
skola sigwa Målla skutan och Be-
falla Tolf 12. hager som på Mel-
gårdem till en kallad skille Mästar-
re till och hager sin Bröda nu
och Warar framgång at som
skiede i Wijkers den 8 Novämber
1829.

Nils Ingvarson Nils andersson Bengt Persson
Christen Nilsson Bengt Nilsson
Pehr Jönsson Anders Johansson
Jöns Nilsson Gudmund Jönsson
Markus Pålsson Per Svanesson
Hans Andersson Pål Svanesson

4313

Svenne Larsson Peter Petersson
 Per Månsson Nils Jönsson
 Pär Boris Ståns Per PAS Andersson
 Kindrik H.O.S. Olsson Pål Olsson
 Tappe Jönsson Kristian K.P.S. Persson
 A. Löfgren

26
 LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

~~8~~
 5

N
4313

27
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

X B
6

Wierps byemän föreskrif sig att ge-
få en redning som byelagens
skulle att sådana skulle för sig
gå, att ----- de färdige -----
härvid i hvar lagges, skall skulle-
härvid ----- på det sätt som
föreskrifven ----- samt att i re-
derna tillgåsarna ges, jemte
det att såden ibestäges och -----
----- hvar som icke att
går till skulle lärarens dör där
kommer att för ----- till -----
som skulle ----- angår med dätt
----- lifver ----- men ge-
nom ombud som skickade i Wierps
d. 28 Februarij 1834
till mera säkerhet hvar på sig

ärrar under skrifvet
 Pål Persson Pål POS Olson
 Pål Gunnarsson Pål Jönsson
 Ola Jönsson Nils Jönsson
 Nils - - - - - Anders Jönsson
 Jöns Nilsson Hans Andersson
 A. Löfgren Torbjörn Jönsson Sune Hansson
 Per Hans ädra Hinderik Olson
 Märten Pålsson Jöns Nilsson ge-
 nom rodnad Nils Nyman
 Sven Nilsson

Så är det förelagits och i överens-
 stämmelse af före skrifvet red och
 samtyckning

5-N
4313

29
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

~~8~~
8

för Wijarps 1835 Vad som Plussor
och Båker är up Löffe
om slant Bog i december Månd
8 s. Banko för Byens Rättning Maj-
wer ing skatt til skott - - - - -
18. Sielling Rieggäl

Den 15de december gingo Wij om
Telsårnde Tiante Suren Kraimwer
Per Olof Telsadt daglig
Ola Trosson Må Suren Rent oringa-
de et försvar.

N: 7 Per Trosson Må Suren daglig

N: 4 Peter - - - - - oringad -

Som Wäner under Skrepwer som
Majwer Warit och den Majwer
Sed

Måns Petersson Anders Johansson

4313

30
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

~~8~~
9

den 15de december då jag skref kaps-
pen omkring för Sammade Anders
Johansson den Samma - derföre
hafwer han Plakat 8 Sielling Bräns

Den 12te Jan Wij gingo om
i stjärna och Swer Kraaburen Bröfs
fallighet

N° 5. Huv Manen Hans Håberg
skroper dagligt

N° 1. Andes Olov skroper dagligt
Ditto N° 6 i stjärna daglig i vinnans
sarsa

Ditto N° 1. Per andersson Jersan och
der till Brökat öföfighet

N° 12 Brökt Nilsen Hans i stjärna
daglig

N° 3 Anders Johansson of Swice o-
lagligt

Den 12de Mars 1836 gingo Wij om
Swice - prästhuset och i alla städer som
förr Säckas Wjarp den 12 Mars 1836
Bengt Persson Ola Jonsson

N° 8

Nans minnesor

N° 11

Den 14de april som Wij gingo ~~o~~ om
Swice prästhuset tillika om Tel-
staden

N° 8 Ola Jonsson of Swice Runt orngat
Ditto Telstaden of Swice

N° 3 Anders Johansson Telstaden o-
lagligt

Ditto Anders Hagligt Telstaden

~~X~~
11

Ditt hus Monner Per Larsson Tel-
stadens dagligt

N° 12 Pöns Nielson hans Telstad
dagligt

Ditt hus Nielson in huset
Johs Telstad dagligt

N° 10 ungans hos Johs deras Telstad
dagligt

N° 12 Hindrichsson skolemeester o-
dagligt

Som instygas af oss underkändade
Per Pettersen Nils Trösten Pål Gunnarsson

den 1. Juli 1836 förklarar sig
underkändade af oss i laga ord-
ning äfverse jehstadsen och Wiars
Pöj och uphördad Brisförligheter

4313

 33
 LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

 &
 12

varuti di Befall sig, På No. 8. äroem
 Pål Gunnarsson med des jlsad var
 försvarlig til Rättvising ären et
 stycke Träd lag uti Skrostenen
 så fast så man kunde inte löst
 stöt med hjäpser, varigevar
 ussig til Rör efter Beföringen
 som var på samma besingslänga Be-
 fangs Rens försvarlig efter Begle-
 mändet inenstäl

Bengt Persson 9 Tröror Hans Andersson
 rådgivare

Jag harver lat i Mot ut af Bygs
 Massa 2. R 28 Sittling Begäl
 til nings Ved Penningar harver jag
 för Wijarps By Rätt med 1 R.

4313

8 Seilling 2. Rumsbyrse Rickgäl
 Dag är Söndag för en massa folk
 som tillhörde Byen 1. R. 24: Si Rick-
 gäl
 en annan By i agustij Månd 8da
 Seilling Bank

Den 3de November 1836 som vi nu-
 deriblandade förordet at vi viarps
 By at äfverse jordskänkerna och
 Svin bröckaren Ringving - Mrs
 Peter Wristenssons jordskänkning o-
 försvarli - på N: 1 tröders Olofson
 Jans jordskänkning - På N: 8
 Jans jordskänkning ditto at Svin
 Ringving som Peter Jönsson ----- borde
 Pär Gunnarsson ----- utman -----

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

— På N° 1 hos Christen Nilsson från
julestaden daglig som tjänstgör af en
undervisningsanstalt —

Bengt Persson ----- Jönsson Peter Andersson

då den dagen då Anderssons resor var
då pliktet Waga reser på N° 4
På Jönsson 36 sk Bengt på N° 1.
Christen Nilsson reser 12 sk

Den 19 Mars gingo 17 underseer-
 nad om jernväder och Svinkreanor
 för Wiarpes beviljning — allting
 gans i rikning efter vårt Går-
 spänd underkastande årens huse
 Jönsson skrosten var Jönst Pers-
 son — och et ringat även hos
 årens Anders Jönsson ibid. —
 Wiarp d. 19 Mars 1838 som på en
 gång närvarande
 Bengt Persson Jönsson
 Pehr Jönsson

4313

ACC. N:R.

Landskap: *Skåne*Upptecknat av: *Oscar Lagerberg*Härad: *Norwärd (Hörs)*Adress: *Örnäs*Socken: *St. Chr.*Berättat av: *X*By: *Torra*Uppteckningsår: *1934*

Född år i

Uppteckningen rör

X

Bygglaget i Torra by på Hörs.
Alexander Alen "Kungen på Hörs."
Varo Byggnadsman, född i byn 1856.
Fredrik Larsson, född i byn 1864.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

När skapade upp med att den äldre-
man för c:a sekler är sedan. Ombytte
af äldermans skulde den 25 mars.

och ämbetet gick efter kommunens
municipalordning. Inkom och äldring-
ar var från från äldermansförsamling.

I gamla tiden hade man samling
på Tyko Brakes plats, senare i by-
kans vapenhus.

Byrådet äger två samlingställen
— Fredsdansen och Knekebille samt
en bystuga.

För gammal i byn ett stort hus
med äldermans sammanträdande
byggnader. Det var ett rektorat.

Äldre församling en byrå, som var
försedd med ett bord att styra

4313

38

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2

1

om. För länge sedan fanns äfven
byskorpor, på hvilka äldermännen
med stora becken markerade be-
der för uträdda. Det var långa
skrifvar.

4313

ACC. N:R. _____

Landskap: *Skåne*Härad: *Rönneberg*Socken: *Sireköpinge*BY: *Sireköpinge*Uppteckningsår: *1937*Upptecknat av: *Per O. Lundström*Adress: *Osvald*Berättat av: *Diops. Vidér*

Född år

i *Viderröra*LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
—*—

Uppteckningen rör

*Sireköpinge**Byorganiseringen i*
by

Ingen kan lämna några uppgifter om byrganiseringen. (Obs! Herrgårdsgård!)

ACC. N:R. 4313

Landskap: *Skåne* Upptecknat av: *August Lagerlund*
Härad: *Trångåra* Adress: *Åmål*
Socken: *Sireköpinge* Berättat av: *Nils Svensson*
BY : *Tågarp* Född år *1871* i *Tågarp*
Uppteckningsår: *1934*

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Uppteckningen rör *Byggnadsminnen i Tå-*
garps by.

Nu när hade varit den gamla by-
organisationen till för 20-25 år
sedan. Ombytte af äldermans skedde
den 1 maj och ämbetet gick som-
kring på alla byns bröder efter
nummerordning. Tyom äldrar och
äldringar singo inreda ämbetet.
Någon som helst utsättning för upp-
draget förbjörs icke.

Någon gemensamt mark, allmän-
ning, räkning etc. fanns icke.

Före skiftet sammankallade äl-
dermannens byvännen till stämman
genom blåsning i ett horn och
sedermora användes byrder som
befordrades från gård till gård.

Någon byvärd kunde man sages-

4313

man icke minnas, men väl om
bys hade en del gemensamma
handlingar, som varo bezeugade
med en jämbliansa.

ACC. N:R. 4313

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: *Skåne*
Härad: *Båstads*
Socken: *Sandby*
BY: *Munkagårda*
Uppteckningsår: *1934*

Upptecknat av: *Per J. Jönsson*
Adress: *Sandby*
Berättat av: *the thesson*
Född år *1868* i *Munkagårda*

Uppteckningen rör *Reorganisationen i*
Munkagårda by, meddelat af the thesson,
sida 1.
Sida 2. Byggnads.
*" 3-7. Beskrif af byggnaderna och när-
månstypen 1870-1878.*

Man slutade upp med att ha ålder-
derman för 40-45 år sedan.* Enligt
min sagesman byttes ålderdomen vid
Skärpsedastid, men enligt handling
är från tidens omkring 1870 byttes
ålderdomen i början af maj när
för byns skrifvelsamt har varit
bestämdt till den 1 maj verserung-
ligen.

Ålderdomens gestalt gick till skiffes
och upprädes utom några som helst
ersättning.

Ålderdomen sammankallade
byamännen genom uppräde
af byrader

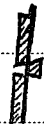
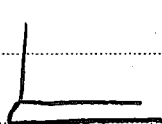
* Enligt en handling i Lunds stift 1906.

4313

43
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2

Nos tre församlingar bygs båda
en enkel båda af fur, rivad, för-
redd med skjuvlock (Ovlock). Botten
är fäst med järnspik och hör-
nen är rivade.

Längd 39 cm; bredd 24.5 cm; höjd 15.5 cm.
Lådan verkar relativt ny och kan
möjligen vara en kopia af en äldre.
I lådan förvaras några få
handlingar härförande en rust-
ställsbruk från åren 1821-1898.

4313

44
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

8
3

År 1870 d. 22 Dec. försvensades
guståfverna på 10 års tid, med
ett års uppsägningstid, försvist
Erick Wänsser arrenderade det
södra mot fem Rd och Hans
Wänsser det norra mot 2 Rd
Rent årligen att betalas den 1 Nov.
Följande den 14 Mars 1872.

Utskänkning den 22 Dec. 1870
Ett års Jordskyld eller treende är be-
fallt af Hans Wänsser med 2.
Rdmynt den 30 December 1871.

Hans Wänsser

Älderman

Ett års treende är befallt med 5.
Rdmynt af Erick Wänsser
[Opanslående är i pressen och

4313

Handlingen förbättrar med]

Den 4 maj var Samling då lades
1 Rd. på pirdingen till konsegra för
Småskolan där jämte den i bussen
utbetaltes så att Här Hans Melander
var inot Allermansgjesten
Var bussen i de och från. Munk-
Ragårda den 4. Maji 1872.

Pengt Westesson Nils Westesson
Hans Melander

Den 8 maj var Samling då gjem-
jesson var inot Allermansgjesten
Munkragårda den 8 maj 1873

Nils Westesson

45
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

X
Y.

4313

Perngt Westerson.

Kans Månsson

46

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIVX
5

Den 9 Maj 1874 var samling
i Munksgårda By, då Perngt Wes-
tersson ordförande, Eldersmanns tjänsten
någon kortare bevakning förs ej
byggas.

Som öfrige Måns Jönsson
Sven Andersson Spinnare Jönsson Nils Andersson
Kans Månsson Perngt Westerson Erik Månsson.

Den 12 Maj 1875 var Samling i
Munksgårda By då Kans Månsson
ordförande, Eldersmanns tjänsten
någon kortare bevakning förs ej
byggas. Som öfrige Spinnare Jönsson
Kans Månsson Erik Månsson Nils Andersson

4313

Olof Westberg.

Den 2 September 1876 var sam-
ling i Munkgårda by då Eric
Westberg emottog äldermannspjessens
många beaktade besvär samt ej,
men alla beklagningar samt en-
ligt förordningen bebjöd som
öfrast

Sven Westberg
Spinne Jönsson

1877. den 6 april, var samling i Munk-
gårda by då förvaltare af
dönsörps gård Herr Jensen emot-
tog äldermannspjessens för vilken
han svarade till inkommande års

47
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6

slut, några kreddar haesad fanns ej,
men alla handlingarne fanns enligt
förteckningen som förvaras af Sven
Thresson, bebyggas som ofrån

Pengt Westersson	Sven Thresson
Ejvonne Jönsson	Karl Månsson

För år 1878 har Sven Thresson ut-
gjort åldersansvarigaste beviljare
den 1. Januari 1879 emottogs af
Vils Andersson i N:o 4. Munkagårda
jämte alla behörige handlingar.
Sven Thresson Vils Andersson

ACC. N:R. 4313

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Skåne Upptecknat av: Per Eriksson
Härad: Båstads Adress: Amul
Socken: Svalöf Berättat av: M. Eriksson
By: Södra Svalöf 1934 Född år i S. Svalöf
Uppteckningsår:

Uppteckningen rör Byorganisationen i
S. Svalöf by.

Tills för omkring 50 år sedan fanns
äldermann i byn. Ombytte af älder-
man var den 1 maj och ryss-
kan, som var rättsordad innehades
ett år i sänder och gick efter rum-
merordning omkring på byns alla
bönder.

Byn har haft gemensamt brätt-
ställe, vaktning och grustag.

Byns lada förvaras hos Per-
derson. Den är relativt ren, till-
verkad af fur och försedd med knu-
pigt lock att fjärra ned. Kring
myrbrännet fanns ett bestag af be-
rådan är försedd med laddiga. Den
är brännad och på locket står:

" Svalöps By lada "

4313

50

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Längd 82 cm; bredd 44.5 cm; höjd 165-190 cm.
Höjden är varierande

Det ligger flera några få handlingar från 1800-talet, skriftstämning-
ningar, vägdelningsinstrument, bar-
ter.

ACC. N:R. 4313

Landskap: *Skåne*
Härad: *Båstad*
Socken: *Säby*
BY: *Säby*
Uppteckningsår: *1934*

Upptecknat av: *Per Olof Bengtsson*
Adress: *Åmål*
Berättat av: *Per Olof Bengtsson*
Född år i *Säby*

Uppteckningen rör *Byggnader i Säby by.*

51
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Någon bytte älderman vid Nya's men-
tidigare var det vid en annan tid-
punkt.

Äldermannsämbetet gick omkring
på alla hemmansägarna i byn efter
nummerordning.

Bygdelaget upplöstes för 20-25 år
sedan.

Sammanställning skedde genom
byrder.

Byn hade en gammal låda
som var försedd med fjädrar och lås.
En nyare låda skall finnas men
den kunde inte efterforskningar inte
användas.